

Unitáriusnak lenni, annyi, mint „kicsiny nyájak lenni“. Az unitárius sors kisebbségi sors volt mindig, egy pár évtizedtől eltekintve. Unitáriusnak lenni, annyi, mint árvának, mostoha gyermeknek lenni. Három évszázad alatt ebben a sorsban veszett el annyi templomunk és híveinknek mintegy háromnegyed része. „Kicsiny nyáj“ — sorsunkban vigaszunk csak az a tudat lehet, hogy bár számbelileg kevesen vagyunk az intézményes keretek között, de hitbéli meggyőződésünket sokan vallják magukénak, azok is, akik nem mernek nyíltan mellénk állni.

Unitáriusnak lenni annyi, mint erdélyinek lenni. Erdély egyházunk anyaföldje. Magyar az anyanyelve, s a nemzetiségek és felekezetek közötti türelem az iránytűje. Ezt az alapelvet szögezi le az 1568-as tordai országgyűlés idevonatkozó határozata.

Unitáriusnak lenni jelenti az értékkereszténység valláserkölcsei eszméje alapján állni, a jézusi szeretetparancs szerint élni. Minőségi embernek lenni, aki megállja helyét, nem veszíti el a fejét, nem tagadja le a szívét, aki meglátja az ő testvérét, s az összetartozás tudatával tartja számon felekezete tagjait, s egymásba kapaszkodva érzi meg a közösség megtartó melegségét — ez a mi célunk.

Vajon mindig ilyen könnyen el tudjátok-e mondani a 19. kérdésre a feleletet, mint most? Életed végén is, akkor is, ha hitedért, létedért, egy életen keresztül értetlenül néztek, vagy „lenéztek“, ha mivoltodért sohasem dicsérték. Tudsz-e úgy élni, hogy mindig büszkén mondhasd: Én unitárius vagyok? Vagy azt fogod mondani majd, én unitárius voltam, de... Vagy ezt: Én unitárius volnék most is, ha ez vagy az ne jött volna közbe. Vagy így sóhajtasz fel?: én unitárius lennék még egyszer, ha...

Ha életed végén is elmondhatod: én ma is unitárius vagyok, az is voltam, az is maradok mindhalálig, akkor boldog lehetsz, igazán boldog. Adja meg az Isten neked ezt a boldogságot! Ámen.

PÁLFI DÉNES

JÉZUS: ÁLDÁS

Mk 11,8—10

Az élet, bánat és szenvedés mellett, áldást is tartogat számunkra. Áldás a gyermek, aki egészségesen érkezik a világra, kedvességével örömet csepegtet az élet keserőségeibe, s majd amikor eljön az idő, szülei erős támasza és segítője. Áldás a házastárs, aki mindhalálig hűen, szeretettel áll házastársa mellett, vele örvend, tűr és szenved, s összhangzó, boldog együttélést teremt. Áldás a szülő, aki gyermekéért minden áldozatot meghoz és ha kell életét is feláldozza. Áldás a májusi eső, mely aranyat ér, a napsugár, mely gabonát és gyümölcsöt érlel. Áldás a hit,

mely megtart és erőt ad a küzdelemhez, a szeretet, mely elindít Isten és ember felé, jó cselekedetekre készítet.

Az áldások örök adója ki lehet más, mint a mi Atyánk. A legnagyobb áldás tehát a hívő ember számára: Isten. Áldott Ő, és áldott minden, ami Tőle származik! Altala lesz áldott a gyermek, a házastárs, a szülő, aki útjain jár. Áldott az esőcsepp, a napsugár, mely Isten jóvoltából értünk, az emberért áztatja és melengeti a földet. S Istentől van és áldott a hit és a szeretet is, melyek nélkül céltalan vándorok lennénk itt a földön.

A felolvasott textusban kétszer fordul elő az „áldott“ szó: Áldott az, aki jön az Úrnak nevében!“ és „Áldott az, ami jön: a mi atyánknak, Dávidnak országa!“

Az, aki itt az Úrnak, Istennek nevében jön — mindannyian tudjuk — tanítómesterünk, a Názáreti Jézus. S azért áldott ő, mert az Úrnak nevében jön, az Úr küldötte. Aki pedig Istentől jön, az csak jót hozhat.

Jézus küldetésének tartalmát már tanítása megkezdésekor körvonalazta. Szülővárosában, Názáretben a zsinagógában ezeket olvassa fel az Írásból: „Az Úr Lelke van énrajtam, mert felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak, és a vakoknak szemük megnyílását; hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat, és hirdessem az Úr kedves esztendejét.“ (Lk 4,18—19) Jézus örömmel hirdet: Isten megbocsátó szeretetéről tesz bizonyosságot. Így hirdet szabadulást azoknak, akik a bűn foglyai, ezáltal lesznek látókká a gyarlóság vakjai s szabadokká a vétek által megkínzottak. Názáret népe azonban nem értette meg őt, s nem fogadta el az áldást, amit hozott, hanem megkövezéssel fenyegette.

De Jézus, aki nem volt kedves, mint próféta a saját hazájában, nem torpant meg. Hirdette, hogy nemcsak Isten tartozik szeretettel az embernek, de az embernek is kell szeretnie Istent: teljes szívvel, lélekkel, elmével és erővel; és szeretnie kell embertársát, mint önmagát. Ezért tanítja „aranszabályában“, hogy: „Amit tehát szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is úgy cselekedjétek velük“ (Mt 7,12), túlmegy kora elfogult tanításán, mely az ellenség gyűlöletét írta elő, s ezt tanítja: „Szeressétek ellenségeiteket“ (Mt 5,44). Mindig a szeretetről beszélt és annak jegyében cselekedett. A farizeusok és írástudók, a zsidó vezetők mégsem értették meg, nem fogadták be tanításainak áldását, hanem levestésén törték a fejüket.

Virágvasárnapkor elhatározza, hogy felmegy Jeruzsálembe, a fővárosba, és szembenéz sorsával. A tömeg hozsannázza, éljenzi, ruhájukat terítik le és lombos ágakat szórnak az útra, lábai elé. Áldottnak kiáltják, nevezik, és mégsem értik Jézust, hisz néhány nap múlva már „feszítsd meg“-et ordítanak felé, s áll a kereszt a Golgotán!

Miért lett ez így? Azért, mert a tömeg Jézus személyében királyt várt, hatalmas hadvezért, akit Messiásnak nevezett, aki fegyverrel és isteni hatalommal, áldozatok és vér árán megszabadítja népét az idegen elnyomástól. Jézus — ezzel szemben — nem ilyen „király“ volt. Ő Istentől jött, következképpen a Békesség Fejedelme, a Szeretet Királya volt, mert Isten békesség és szeretet! Jézustól távol állott az erőszak, a bosszú, a háborúra és kegyetlenkedésre biztatás. Itt csalódott — mondjuk

így — benne a nép. Ezt nem tudta megérteni, eszméit nem bírta felfogni, s tanításait elvetve, ellenségnek nézte és keresztre juttatta.

„Áldott az, ami jön: a mi atyánknak, Dávidnak országa!“ — kiáltja a tömeg. Jézus Istenországa eszméjét hozta, tanítva, hogy ez mindenki életében megvalósul, ha Isten törvényei szerint él. Annak életében lesz igazán láthatóvá, aki szereti Istent és embertársait, és e szeretet jegyében cselekszik. Istenországának csírája minden ember lelkében megtalálható, s ha a termőföld — a lélek — lassan, sokszor észrevétlenül kibontakozik s hoz termést, gyümölcsöt, egyszóval áldást.

A nép mást várt, a régi dávidi uralom helyreállítását, amikor újra hatalmas és független lesz az ország. Jézus azonban Pilátus, a római helytartó előtt is kijelenti: „Az én országom nem e világból való“ (Jn 18,36). Ő nem politikai államról álmodozott, hanem egy olyan országról, amelyben egyetlen úr a szeretet!

Természetes, hogy ez is „magas“, érthetetlen volt a hozsánnázó tömegek, de még a nép vezetőinek is. Gyűlöletük, politikai és vallásos vakbuzgóságuk nem engedte, hogy lássák az igazságot, Istenországa áldásait. Ezért, bár áldott-at kiáltottak, a valóságban átokról beszéltek. Boldogságot és szabadságot reméltek, de valójában nagy szerencsétlenségről és rabságról volt szó, amely később be is következett.

Vajon mi megértjük-e Jézust? Azt a Jézust, aki szeretetet hoz ma is nekünk, s ezáltal áldott ő és birodalma: Istenországa? Vagy mi is áldottnak kiáltjuk ki, s aztán készek vagyunk őt megfeszíteni? Megfeszíteni akkor, amikor rádöbbenünk, hogy életével, tanításaival szembehelyezkedik önzésünkkel, gyarlóságainkkal, kishitűségünkkel? Amikor felismerjük, hogy az ő országa egészen más, mint amit mi elképzeltünk? Vagy megmaradunk tétlen szemlélőknek, akik nem kiáltanak „feszítsd meg“-et, de „hozsánná“-t sem?

S ha végre felismerjük, milyen nagy áldás számunkra, aki az Ő nevében jön, s áldott az ő országa, a szeretet hona: rá tudunk-e lépni a virágvasárnapi útra, követve őt a Golgotáig? Ez az, ami nehéz, de gyönyörűség! Mert ma is emberek milliói áldják és várják Jézust, de az ő útjára oly kevesen lépnek.

Igyekezzünk Jézust virágok és szenvedések közt is követő kevesek közé beállni, hogy mi is az Őr nevében érkezők, áldottak, Isten országát megvalósító emberek legyünk! Amen.

SIMÉN DOMOKOS

AZ ÉLŐ BESZÉD

Filep 2,16

Fel sem tudjuk mérni azt a szomorúságot, amit a némák éreznek. Nem tudják gondolataikat, érzésüket szavakba förmálni. Szófüggyatékóssok, szótlanak, némák. Istennek a beszéd-áldásából kiszorulnak. Ők tudják